

[Viggo Starcke.]

medlem hr. Knud Kristensens politik egentlig vist sig at være særlig praktiske? — og det var dog et rimeligt forlangende, hvis man selv vil kalde sig praktisk politiker.

Jordmonopolets afskaffelse, restriktionernes afskaffelse og toldmonopolets afskaffelse vil åbne mulighed for skattekernes og rentebyrdens nedsættelse eller afskaffelse, og dette vil fjerne de årsager, der har medført udbytningen af menneskene, og det vil fjerne de årsager, der har sat de forskellige grupper i samfundet op mod hinanden og medført organisationernes misbrug.

At arbejderne og den fattige del af befolkningen har været genstand for uretfærdig udbytning, er givet, men det var monopolernes skyld og ikke, som socialdemokraterne troede, kapitalens skyld. De fremskridt, som arbejderne har nået i socialdemokratiets glansperiode, er væsentlig sket på mellemstandens bekostning. Det er delvis lykkedes at proletarisere mellemstanden i stedet for arbejderstanden, således at embedsmænd, bestillingsmænd, småhandlende, håndværkere, videnskabsmænd og intellektuelle i dag lever under ringe kår og føler den sviende smerte, som stadig ringere levevilkår og reduceret social standard medfører. Og imens sidder monopolkapitalen og højfinansens og smiler både lunt og godt.

Socialismen har medført overtroen på staten, på skatterne, på restriktionerne og på planøkonomien, og hvad er resultatet blevet? Hvis man tager årene fra før den første verdenskrig til årene før den anden verdenskrig, fra 1913 til 1938, fra liberalismens tid til planøkonomiens tid, under restriktions- og skattesystemets udvikling, er der sket dette, at i disse 25 år er prisen, som producenten fik, steget 40 pct., og importvarerne, som vi indførte, er også steget 40 pct. Men detailpriserne, som forbrugerne måtte betale, er steget over 80 pct. Lad os tage et par varer, som interesserer enhver husmoder. I disse 25 år steg kullet 8 pct. i importpris, men detailprisen steg 55 pct. Rugen faldt 9 pct. i importpris, men detailprisen på rugbrød steg 40 pct. Kaffen faldt 38 pct. i importpris, men detailprisen for kaffe steg 75 pct.

Se, hele denne udvikling med de stigende

priser for forbrugerne skyldes de stigende direkte skatter, som delvis overvælttes på varepriserne, og de stigende indirekte skatter, som næsten helt overvælttes på varepriserne. Det skyldes den stigende rentebyrde, den offentlige gæld, den private pantegæld og den told- og restriktionsbeskyttede monopolkapital, som lægges over på varepriserne, og det skyldes den fordyrede transport på grund af beskatningen af biler og benzin og gummi. Det skyldes den dyre butiksløje og kontorløje, som igen skyldes jordspekulationen, byggerestriktionerne og materialefordyrelsen, klausuleringen, kontorforsinkelserne og den skematiske sendrægtighed.

Se, hele denne stigning i detailpriserne er skabt af det nuværende system, og det er forgæves, at man forsøger at skjule det gennem priskontrol og maksimalpriser og maskering af inflation. Denne stigning i forbrugerpriserne er den voldsomste anklage imod det system, som den højtærede regering og dens chef er den mest strålende repræsentant for. Socialismen og planøkonomien har ikke tjent forbrugernes interesser, men har været til skade for arbejderne, for landmændene, for fiskerne, for eksport-erhvervene, for alle små hjem. Socialismen er på vildspor, og planøkonomien er en vildfarelse. Alt dette har vi sagt før, og formodentlig bliver det ikke sidste gang, vi kommer til at sige det.

Men hvis vi nu skulle se på dette spørgsmål, er det værd at undersøge, hvad den mest specielle specialist på disse områder siger.

For nogle år siden angreb jeg her fra denne talerstol varedirektoratets ansete direktør Erik Lindgren, fordi han havde udtalt sig i retning af, at restriktionerne og varedirektoratet måtte betragtes som permanente institutioner. Det er mig i dag en glæde at kunne give direktør Lindgren oprejsning og med den højtærede formands tilladelse citere nogle udtalelser, som direktøren for varedirektoratet fremkom med for et par måneder siden ved et møde på „Søndergaard“ i Renge den 4. august. Efter „Østsjællands Folkeblad“ indledte direktør Lindgren med at sige:

„Enhver, der har ører at høre med, hører klagesangen over det regereri og de statsindgreb, der dagligt regulerer vor tilværelse. Der må være noget galt,